

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: V. T. T., narozený X,
státní příslušník X,
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno 13,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky Praha,
sídlem pošt. schr. 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 1. 2025, č. j. OAM-1728/BA-BA07-BA03-Z-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 2. 1. 2025, č. j. OAM-1728/BA-BA07-BA03-Z-2024 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), byl žalobce zajištěn ve smyslu ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), přičemž doba zajištění byla stanovena do 16. 4. 2025. Důvodem zajištění žalobce bylo to, že byla dne 23. 12. 2024 kontrolována jeho totožnost a žalobce doklad totožnosti nepředložil. Žalobce předložil policejní hlídce toliko ve svém mobilním telefonu uloženou fotografii povolení k trvalému pobytu vydaného ČR, ale pro jinou osobu, jejíž podoba se neshodovala s podobou žalobce. Žalobce nebyl schopen sdělit svou totožnost, protože vzniklo podezření, že se nachází na území ČR neoprávněně. Žalobce byl tak rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen OPKPE Praha), č. j. KRPA-395375-12/ČJ-2024-000022 ze dne 23. 12. 2024 zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a umístěn do Zařízení pro umístění cizinců (dále jen „ZZC“) za účelem realizace správního vyhoštění.

2. V policejním protokolu o podání vysvětlení ze dne 23. 12. 2024 žalobce uvedl, že do České republiky přicestoval v roce 2019 přes Rumunsko, kde měl pracovní vízum od října nebo listopadu roku 2019 na 2 roky. V Rumunsku rok pracoval, ale jelikož zde měl nízký plat, rozhodl se odjet do České republiky. Do České republiky přicestoval v červnu 2021 za pomoci převaděčů z Rumunska, kterým jeho rodina zaplatila. Uvedl také, že si je vědom svého nelegálního pobytu na území České republiky, ale chtěl by zde ještě rok pracovat, aby mohl splatit dluh, který má ve Vietnamu a pak by si došel na policii pro výjezdní příkaz sám. Uvedl, že cestovní pas nemá, neboť mu jej nevrátili převaděči z Rumunska. V České republice nemá žádné bydliště, spí tam, kde má práci – tedy na stavbách. Ke svým osobním poměrům žalobce uvedl, že je ženatý a má tři děti. V České republice nemá žádný majetek, nežije zde ani nikdo z jeho rodiny. Také uvedl, že mu v zemi původu nic nehrozí a není mu známa žádná překážka k vycestování, ale rád by zde zůstal. Dne 28. 12. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž ale neuvedl žádné konkrétní důvody jejího podání.
3. Žalovaný v žalobě napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce na území ČR pobýval nelegálně bez cestovního dokladu a bez jakéhokoliv povolení k pobytu. Žalobce se navíc prokazoval fotografií povolení k pobytu patřící jiné osobě. Pokud by jej nezadržela policejní hlídka, je pravděpodobné, že by ve svém nelegálním pobytu a nelegálním výkonu práce v ČR pokračoval. Žalobce před zajištěním nikdy nežádal o mezinárodní ochranu, a to nejen v ČR, ale ani v Rumunsku, kde předtím pobýval. Žalobce neuvedl žádné objektivní překážky bránící mu vycestování zpět do Vietnamu ve vztahu ke státním orgánům nebo bezpečnostním složkám země, pouze sdělil, že chce zůstat v ČR již pouze rok, aby si vydělal dostatek finančních prostředků na splacení dluhu ve Vietnamu a následně se chtěl dobrovolně vrátit do vlasti. Žalobce vykonával na území ČR nelegálně pracovní aktivity, tedy nerespektoval kromě pobytových pravidel ani pravidla upravující otázku zaměstnanosti cizinců na území ČR. Žalobce nemá nikde nahlášenou adresu, bydlí vždy tam, kde pracuje. Na území ČR není kontaktní, není možné mu kamkoli doručovat nebo ověřit jeho adresu. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až po svém zajištění Policií ČR. Z výpovědi žalobce v rámci správního řízení nevyplynulo nic, co by mu v případě, že by o podání žádosti měl skutečný zájem, bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR před jeho zadržením a umístěním v ZZC. Z jednání žalobce je naopak zřejmé, že svou žádost o mezinárodní ochranu podal toliko ve snaze oddálit, zmařit nebo znemožnit realizaci správního vyhoštění, neboť hrozba nuceného návratu do vlasti se po jeho zajištění stala reálnou. Žalobce mohl požádat o mezinárodní

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

ochranu již v Rumunsku, kde pobýval od roku 2019. V případě žalobce, má tak žalovaný jednoznačně za to, že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo motivováno pouhou snahou jakkoli zmařit nucený návrat do vlasti. Sám žalobce ostatně deklaroval, že mu v domovské zemi nic nehrozí.

4. S ohledem na výše uvedené má žalovaný za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, případně je pozdržet. Žalovaný má rovněž za prokázané z postupu žalobce, že jeho propuštěním ze zajištění by žalobce pokračoval ve skrývání se před státními orgány, aby mohl navázat na svou nelegální činnost za účelem výdělků. Z postupu žalobce má žalovaný dále za prokázané, že byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a s ohledem na absenci jakýchkoliv jeho vazeb v České republice, absenci dokladů, nelegálního přistěhování do ČR a zdejší nelegální výkon zaměstnání a jeho dosavadní chování vůči žalovanému, nelze v případě žalobce rozumně předpokládat, že by žalobce své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které mu žalovaný uložil. Proto žalovaný shledal naplnění podmínek stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
5. Žalovaný se dále zabýval maximální délkou doby, na kterou bude žalobce po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany zajištěn v ZZC. Třebaže správní orgán považuje podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany za účelové, s ohledem na znění zákona o azylu nebude na žádost aplikovat ustanovení § 16 zákona o azylu, týkající se žádostí zjevně nedůvodných – konkrétně § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení lze zamítnout žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou jediné v případě, že žadatel podal žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání, či je pozdržet. Vzhledem k tomu, že žalobce může v průběhu správního řízení ke své žádosti o mezinárodní ochranu uvést i jiné důvody, nelze v tuto chvíli vyloučit, že jeho žádost bude nezbytně posuzovat standardně podle § 12, § 13, § 14, § 14a i § 14b zákona o azylu. Zároveň však lze v případě žalobce s ohledem na upřednostnění případů žadatelů omezených na svobodě při rozhodování ve věcech mezinárodní ochrany předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve lhůtě 90 dní, tedy přibližně v polovině zákonem stanovené šestiměsíční lhůty pro vydání rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že případná lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany je v případě osob umístěných v ZZC bez ohledu na typ rozhodnutí 15 dní, je žalovaný povinen při stanovení maximální lhůty zajištění žadatele prodloužit prvotních 90 dní o dalších 15 dnů na podání případné žaloby. Společně s průměrnou celkovou 5denní lhůtou na doručování činí maximální lhůta po zajištění žalobce 90+15+5 dní, tedy celkem 110 dnů. Proto žalovaný stanovil dobu trvání zajištění žalobce na 110 dnů.
6. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, v níž namítal, zejména to, že bylo rozhodnuto o jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) azylového zákona, aniž by pro to byly splněny podmínky. Dle žalobce neexistují žádné oprávněné důvody, které by odůvodňovaly domněnku, že žádost o mezinárodní ochranu podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalobce podáním žádosti o mezinárodní ochranu uplatnil své právo zaručené v čl. 36 odst. 1 a čl. 43 Listiny základních práv a svobod. Proto mu nemůže být pouze pro uplatnění těchto práv způsobena újma spočívající v omezení osobní svobody zajištěním na základě napadeného rozhodnutí. Dle žalobce, žalovaný spatřuje důvody pro jeho zajištění pouze v tom, že podal žádost o mezinárodní ochranu až po svém zadržení Policií ČR. K tomu žalobce uvedl, že ihned po svém zajištění byl poučen o právu podat žádost o mezinárodní ochranu, a tak také učinil. Žalobce do té doby o možnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

podat žádost o mezinárodní ochranu nevěděl, a to po celou dobu svého pobytu na území Evropské unie. Žalobce uzavřel, že samotná skutečnost, že s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, a že žádost o mezinárodní ochranu podal až v zařízení pro zajištění cizinců, a nepodal jí dříve, ačkoliv mu v tom nic nebránilo, sama o sobě nepostačuje k naplnění důvodu pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) azylového zákona. Tento postup by dle žalobce znamenal automatické zajištění každého cizince, kterému hrozí vyhoštění a podal žádost o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců. Dle žalobce je takové automatizované omezení osobní svobody protiústavní. S ohledem na vše výše uvedené, navrhl žalobce, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a uložil žalovanému povinnost nahradit náklady řízení.

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že nemůže souhlasit s tvrzením žalobce o neexistenci důvodů opravňujících zajištění. Žalobce na území České republiky pobýval a pracoval nelegálně, čehož si byl vědom. Žalobce nedisponuje cestovním dokladem. Správnímu orgánu se účelově prokazoval totožností jiné osoby. V dalším žalovaný plně odkázal na napadené rozhodnutí.
8. V replice k vyjádření žalovaného, žalobce namítal, že vyjádření žalovaného k žalobě se míjí s obsahem žaloby, tak i s odůvodněním napadeného rozhodnutí. Žalobce v replice uvedl, že byl zajištěn z důvodu, že podal žádost o mezinárodní ochranu až po svém zajištění, s cílem vyhnout se svému vyhoštění, nikoli z důvodu neoprávněného pobytu nebo výkonu nelegální práce, tak jak uvedl žalovaný ve svém vyjádření k žalobě.
9. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu: *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
11. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu: *„... rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem (písm. a), nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené (písm. b).“* Podle odst. 2 tohoto ustanovení: *„Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“*
12. V projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a žalobce zajistil proto, že žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly podány v zařízení pro zajištění cizinců a existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tyto žádosti podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento závěr dle soudu vyplývá především ze skutečnosti, že žalobce se prokazoval cestovním dokladem jiné osoby. Na území České republiky pobýval, a dokonce i pracoval nelegálně od června 2021. Žalobce po celou dobu pobytu na

území České republiky neučinil žádný krok k legalizaci pobytu, např. prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu, dokud nebyl zajištěn za účelem vyhoštění. Žalobce současně neuvedl nic, co by mu v dřívějším podání žádosti bránilo. Současně žalobce není kontaktní na žádném místě na území České republiky, neboť žije tam, kde zrovna pracuje. Naopak přirozenou reakcí člověka prchajícího před specifickým druhem nebezpečí je úsilí takto ohroženého jedince domoci se jistého útočiště, jakmile se ocitne mimo dosah této k úniku stimulující hrozby. Členské státy EU ve shodě sdílí lidskoprávní étos, který artikuluje Listina základních práv EU coby součást unijního primárního práva. Hledá-li tedy občan třetího státu ochranu před formami útlaku podle § 12 zákona o azylu, má tak učinit bezprostředně po vstupu na území prvního členského státu EU, a to žádostí o mezinárodní ochranu adresovanou jeho správnímu orgánu. Jinak zavdává příčinu k seriózním úvahám stran jiných motivů k podání dotčené žádosti, než jsou ty motivy, jež kvituje pododvětví azylového práva. S ohledem na právě uvedené tak není možné přisvědčit žalobní námitce žalobce, že nebylo nutné přistoupit k jeho zajištění, a že dle tvrzení žalobce bylo jediným důvodem zajištění žalobce to, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až poté, co byl zajištěn. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobce několik let na území České republiky žil i pracoval nelegálně, prokazoval se pod cizí identitou a zároveň není na území České republiky kontaktní.

13. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) vydal usnesení ze dne 28. 6. 2017, č. j. 4 Azs 73/2017-29 s následným argumentačním jádrem: „*V této souvislosti je třeba připomenout, že v právu Evropské unie platí i nadále zásada vzájemné důvěry, jakkoliv otřesená v důsledku migrační krize.*“ Čemuž na úrovni unijní judikatury v agendě azylového, potažmo cizineckého, práva věnoval entrée rozsudek Soudního dvora EU ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech sp. zn. C-411/10 a C-493/10: „*Z přezkumu předpisů tvořících společný evropský azylový systém vyplývá, že tento systém byl koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny státy, které se na něm podílejí, ať jde o členské státy nebo třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva a protokol z roku 1967, jakož i EÚLP, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat.*“ Vzhledem k odkazované zásadě vzájemné důvěry mezi členskými státy EU žalovanému, stejně jako státní správě ČR en bloc, přináleží povinnost důvěry v plnou realizaci unijních právních standardů pod jurisdikcí každého z členských států EU, k níž jakožto podmnožinu nutno vztáhnout povinnost důvěry v pomoc skýtanou paušálně osobám s azylově relevantním příběhem. Spatřováno nastíněným prizmatem, shledává soud právně souladnou dikci napadeného rozhodnutí o tom, že azylová žádost: „... *byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“ Možnost tzv. standardního posouzení žalobcovy azylové žádosti ve vazbě k otázce zajištění, resp. zvláštních opatření žalovaný s ohledem na judikaturu NSS dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí správně zejména tím, že žalobce v průběhu azylového řízení může uvádět i jakékoli jiné důvody, které budou posuzovány podle § 12, §13, §14, § 14a a § 14b. Soud k tomu pouze dodává, že o azylové žádosti se rozhoduje ve zvláštním řízení, u něhož dopředu nelze vyloučit zjištění azylově relevantních informací správním orgánem. Pro potřeby řízení o zajištění je azylová žádost posuzována především podle výchozího kontextu, jež představuje zejména to, za jakých okolností žadatel o mezinárodní ochranu požádal. V případě žalobce až po svém zajištění, jakkoliv možnost k tomuto měl již dříve.

14. Ze shora uvedených důvodů by podle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí, v případě žalobce skutečnosti, že porušoval právní předpisy ČR, když na území ČR pobýval a pracoval nelegálně a současně bez cestovního dokladu. Žalovaný správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí podstatné skutečnosti vyplývající ze správního řízení, jež odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s nemožností uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné, protože žalobce na území České republiky nemá žádnou rodinu (naopak ve vlasti má manželku a děti) a nemá tudíž žádnou motivaci zůstat na území ČR a být správnímu orgánu k dispozici pro potřeby správního řízení na konkrétně určeném stabilním místě. Žalobce není ani nikde na území ČR hlášen k pobytu, bydlí většinou na stavbách, kde pracuje. Je tedy zřejmé, že jej není možné kontaktovat na žádné adrese na území ČR. Žalobce nemá v ČR ani jiné vazby ani majetek. Žalovaný též uvedl, že s ohledem na dosavadní chování žalobce, který na území ČR nelegálně pobýval a pracoval, prokazoval se fotografií cizího povolení k pobytu, jasně tím vyjádřil nulový respekt k dodržování právních předpisů České republiky. S ohledem na uvedené se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo jej pozdržet. Pod tíhou výše předložených faktorů shledal žalovaný naplnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný se vypořádal s individuálními okolnostmi případu žalobce, přičemž zdejší soud se s jeho závěry zcela ztotožnil. Kauza žalobce, který nerespektoval právní řád ČR, vede soud k jednoznačnému závěru o existenci důvodné obavy, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. Tento závěr jen potvrzuje žalobcovo předchozí chování, proto nebude mít ani zájem dobrovolně přistoupit na spolupráci s českými správními orgány. Ta totiž může vyústit v žalobcovo správní vyhoštění. S ohledem na shora uvedené nebylo možné mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu použít, protože zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.
15. Zdejší soud v této souvislosti zároveň odkazuje na rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 – 23, jenž říká: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“ S ohledem na výše vyřčené nezbyvá soudu než konstatovat, že žalobce již správní řízení mařil, když mu byl uložen správní trest vyhoštění a žalobce i přesto setrval na území ČR až do svého zajištění dne 28. 7. 2024.
16. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s ř. s.
17. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 20. ledna 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.